Ч. 256 (11.223). Львів, середа 16. листопада 1927. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Шкільний плебісцит.

Львів, 15. листопада 1927.

Загальний Зїзд „Рідної Школи" з 2. ц. м. на чоло своїх постанов і резолюцій поставив знову боротьбу за рідне шкільництво, за науку і виховання українських дітей в рідній мові.

„Зважавши обставину, що законну можливість українського громадянства виявити свою волю за українською школою деякі чинники використали для зліквідування українського шкільництва на землях під Польщею, внаслідок чого українське шкільництво перестало на ділі на тих землях існувати. — Загальний Зїзд стверджує невідкличну конечність використати поновно постанови шкільного закону в 31. липня 1924 в повній основі..."

Приступаючи в р. 1925 до шкільного плебісциту, українське населення могло сподіватися, що при помочі шкільного закону на основі безпосереднього домагання родичів можна буде установити шкільну мережу на Зах. Україні. Правда, закон, ухвалений польською більшиною сойму (від крайної правиці до пепесівської лівиці), ставив необорні труднощі українському населенню в осягненні, а навіть збереженні рідного шкільництва, допускаючи до участи в плебісциті лише ті місцевости, які на основі польського перепису з 30. вересня 1921 виказують щонайменше 25 проц. українського населення. Конскрипції, переводжені польськими органами від австрійських часів, мають вже свою устійнену марку, як невірні, сторонничі і фальшиві. А вже вершком невірности і фантастичности є польський перепис з 1921 р., в якому українське населення не брало участи. Спирати шкільний плебісцит на фальшивій статистиці, якої дані подає в сумнів навіть польська сторона, не виключаючи й „самого" Грабського, — цеж наглядний абсурд, цеж змагання звести на манівці саму ідею плебісциту. І справді, після плебісциту десятки місцевостей в 70—80 проц. українських з здивуванням довідалися, що в них немає 25 проц. українського населення. В самому законі міститься своєрідна нельогічність, бо він має характер не одноразовий, лише постійний. Населення, яке постійно змінюється, приростає або зменшується, має право кожного року переводити шкільний плебісцит. Отже цю постійну змінність оперто на постійній основі фальшивого перепису, який переведений довільно, часто принагідними і обективно невідповідальними елементами, є корисний для поляків.

Великі привілеї для польської сторони містяться ще і в тому, що варість польського елементу оцінено подвійно в порівнанні з українцями. Право на науку в рідній мові дає 40 українських дітей на основі декларацій їх батьків. Але вже 20 домагачів польської науки в школі зводить домагання українських родичів на ніщо. Школа в такому випадку стає тзв. утраквістичною, отже по суті польською. Не говоримо про технічне переводження плебісциту, про агітацію і погрози та заляковування українського елементу в часі плебісциту, про перепони в переводжуванні підписів, про поведінку шкільних інспекторів і старост, про намови відкликати підписи і т. і.

Не зважаючи на все те, плебісцит з 1925 р. пробивсь світло. Понад 80 тисяч українських громад висловилося за рідною школою, десятки тисяч декларацій говорило пророчисто про те, якої школи бажає населення. Можна було сподіватися, що з огляду на безуспішну контракцію польських урядових і громадянських чинників українське населення здобуде (на північно-західних землях) та збереже (в Галичині) рідну школу.

Однак важка, вбивча дійсність розвіяла всі найтвердші надії. Польський уряд тодішньої хієнопястівської більшости на спілку з „організаціями народовими" здесяткував українське шкільництво в Галичині і знищив його до тла на Волині. Про Холмщину і Підляша навіть не приходиться говорити, бо там уже сам закон не дозволяв навіть домагатися української школи.

Українське населення стрінуло спреапаровані висліди шкільного плебісциту глухою мовчанкою, а польонізатори затріюмфували. Маючи паперовий закон для заграниці, закон, який б. „санаційний" міністр освіти Суйковський називає „швайцарським", польська сторона під його покришкою повела ґенеральний наступ на українське шкільництво. Тим способом осягнула вона подвійну мету: зліквідували українське шкільництво і вбили віру в українського населення в можливість віднискати його і розбудувати. А одночасно для заграниці істнує „швайцарський" закон.

Останній плебісцит під польською кермою осягнув свою мету. Він вимагав від нас великого напруження, заходів, енерґії, впертости в поборюванні безчисленних перепон, а у вислідї приніс не лише ліквідацію українського шкільництва, але зневіру, знеохоту, сумніви, чи взагалі правним шляхом можна щонебудь осягнути. Посів песимізму в наших рядах є союзником наших противників. Вони нас втомили і наглядно показали безвиглядність плебісцитової акції. А маючи такого певного союзника, що виріс на психольоґічному підкладі, вони далі проводять свою акцію. Рік-річно з останків українського шкільництва вони відривають кількадесять шкіл у свою користь. Коли після плебісциту 1925 р. зберіглося ще яких 900 шкіл з 3200, то в цьому році осталo при житті вже лише 700 українських шкіл. Коли пасивно будемо приглядатися цьому процесові, то за кілька літ зникне українське шкільництво з лиця землі.

Тому мусимо вийти зі стану пасивности. Життя є вічною боротьбою. Мусимо боротися! Коли ми впали, то треба зриватися до нової боротьби. Колиб ми навіть і в новому зриві нічого не виграли, то всетаки повторюванням плебісцитової акції ми кінець-кінців втомимо противника і примусимо його прислухатися до бажань і домагань міліонів.

Перед нами ще півтора місяця (до кінця грудня ц. р.) на використання шкільного закону з 1924 р. Нехай же батьки й опікуни не проминуть нагоди вімнутися за рідньою школою для своїх дітей. В кожній громаді, де є польська або тзв. утраквістична школа мусить негайно розпочатися плебісцитова акція. Не зневірюймося, не упадаймо духом, але з вірою в слушність і вагу справи, за яку боремося, йдім до боротьби за рідну школу.

Українське шкільництво на Волині.

„Ніяке зі суспільних питань не є так пильне і ні одно на випадок занедбання не грозить такими страшними наслідками, як справа польського шкільництва на східних окраїнах!"*)

Так писав професор Сікора, будучи ще віцепрезесом ТШЛ. в Кракові; а ставши опісля шкільним куратором на Волині — мав він змогу і силу свої теоретичні вшехпольські міркування на цій „найважнішій і найпильнішій ділянці" переводити практично в життя. І треба признати, що в тому напрямі використав свій уряд якнайсовісніше.

Не від річи буде в хронольоґічному порядку представити кожночасний стан українського шкільництва на північно-західних українських землях під Польщею від хвилі, як ті землі опанувала Польща — аж по нинішній день.

Отже в часі, коли Польща опанувала була північно-західні українські землі, істнувало за „сокальським кордоном" 1050 українських всенародніх шкіл, що повстали були під австрійською і німецькою окупаціями та за короткий час української влади. (В тому часі українських всенародніх шкіл у Галичині було 2612, отже всі: українських шкіл під Польщею було 3662.)

До 1. грудня 1923 р. спольонізовано на північно-західних українських землях дві третини загального числа українських державних всенародніх шкіл, а саме тогож дня стан всенародніх шкіл на Волині представлявся ось як:**)

Викладова мова:	*Число шкіл:*
українська	369
польська	631
російська	7
чеська	30
німецька	18
утраквістична (поль.-україн.)	98
Разом	1.153

В томуж часі (1. грудня 1923) остали на Поліссі ще тільки 3 українські всенародні школи, зрештою всі позамінювано там на польські. Таким чином з 1050 українських шкіл остало на північно-західних українських землях 1. грудня 1923 р. заледви 372 українських шкіл.*)

На Холмщині і Підляшу не осталo вже тоді ані одної української школи!

Взявши під увагу, що тзв. утраквістичні школи — це властиво такіж самі польські школи як і чисто польські, тому всі утраквістичні школи слід трактувати на ділі як польські школи. Таким чином число польських і т. зв. утраквістичних шкіл виносило дня 1. грудня 1923 р. 729 або 63 проц., а українських 372, себ-то 32 проц. загального числа шкіл.

В 1923/24 шкільнім році стан державного шкільництва на Волині представлявся ось як:*)

Викладова мова:		*Число шкіл:*
українська		360
польська		597
німецька		16
російська		7
чеська		29
утракв.	(польсько-українська)	145
„	(польсько-укр.-чеська)	1
„	(польсько-німецька)	1
„	(польсько-чеська)	1
	Разом	1.156

На Поліссі українських шкіл було тоді всього 3.

Отже в 1923/24 шкільнім році число польських і т. зв. утраквістичних шкіл на Волині виносило 747, себто 64 проц., а українських 360 або 31 проц.

В шкільн. році 1924/25 число шкіл на Волині виносило:

з українською викл. мовою	301
„ польською „ „	682
„ чеською „ „	19
„ німецькою „ „	6
„ російською „ „	3
Утракв. (польсько-україн.)	94
„ (польсько-нім.)	1
Разом	1.056

На Поліссі було тоді 2 українські школи.

Отже в шк. році 1924/25 число польських і т. зв. утраквістичних шкіл виносило вже 777, себ-то 71 проц., а українських спало на 301, себ-то 27 проц. загального числа шкіл на Волині.

На підставі шкільного закона для східних окраїн з дня 31. липня 1924, року, який суперечить польській конституції і міжнароднім договорам, а зокрема на підставі виконного розпорядку до нього з дня 7. січня 1925 р., який знов суперечить навіть самому законові — змели польські міродайні чинники одним махом все українське всенародне державне шкільництво з лиця землі на области північно-українських земель, — оставляючи тільки в Галичині 917 т. зв. українських шкіл.

Після травневого перевороту говорилося багато про „надмір несправедливости" та про „кривди" попередніх урядів, про необхідність направи тих нестерпних відносин, одначе на словах і скінчилося. На ділянці шкільництва мимо особистих змін у волинській шкільній кураторії остало все по давньому. Мало того. Не тільки не направлено заподіяної страшної кривди, але польонізаційну систему продовжується далі, негірше, як за Ст. Ґрабського. Наслідником Сікори став Костро, а цього останнього змінив куратор Шельонґовський, який урядує по нинішній день. Чи здалися на що ці персональні зміни — говорить пророчисто найновіша шкільна статистика на Волині оголошена „Пшеґльонд-ом Волиньск-ім"*) Дати ці такі вимовні і для українського загалу поучаючі, що уважаємо необхідним їх навести в цілости:

Число шкіл:	Після стану з грудня 1926	Після стану з вересня 1927
Польська викладова мова	407	388
Польська викл. мова + українська мова як необовязковий предмет	301	341
Утракв. (польсько-українська)	351	388
Утракв. (польсько-чеська)	—	5
Чеська викладова мова	18	18
Утракв. (польсько-чеська)	17	13

* *Prof. Sikora: „Zagadnienia główne".*

** *Sejm Rzeczypospolitej polskiej. Okres I. Sprawozdanie Komisji budżetowej o preliminarzu budżetowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na rok 1924. Sprawozdawca i poseł Stanisław Rymar. Druk 1600. Część 13.*

* Дати у вчерашньому числі про стан шкільництва на Волині походять з дня 31. [illegible]

* *Kwartalnik Statystyczny. Rok 1926. Tom III. Zeszyt 3. Szkolnictwo powszechne.*

* *„Szkoły powszechne na Wołyniu". — „Przegląd Wołyński"* № 42 (174) з 23 жовтня 1927.

Утракв. (польсько німецька)	6	6
Українська викладова мова	—	4
Разом	*1.192*	*1.187*

Не менше характеристичне число учителів Волині по народности, яке подаємо на підставі даних зацитованого тут „Пшегльонд-у Волиньского". Отже число волинських учителів по народности представляється в 1927 р. ось як:

поляки	1.578
українці	372
москалі	82
чехи	23
жиди	10
білоруси	4
німці	3
Разом	2.067

З повищого виходить, що число польських шкіл на Волині виносить 99 проц. загального числа шкіл. Українських шкіл тільки в цьому шк. році повстало 4, себ-то — як на сміх — 0.3 проц.(!), а повстали вони внаслідок другий раз внесених шкільних декларацій. Інша справа — щеб треба провірити — чи в тих школах вчать учителі українці чи поляки, — бо як останні, то українська викладова мова має тільки теоретичне значіння. Отже за останній рік число польських шкіл на Волині зросло з 708 на 729, себ-то повстало 21 нових польських шкіл; а число польського учительства (1573) в порівнанні до числа українського учительства (372) стоїть у відворотному відношенні до числа українського й польського населення на Волині.

З уваги на постійне поширювання польських шкіл на українських землях і постійне польонізування останніх вже т. зв. українських шкіл — не представляє жадної вартости обіжник міністра Добруцького про „впровадження" української мови до польських ґімназій. Именно української мови мається вчити тільки в нижчих клясах тих ґімназій, в яких не приходить латинська мова, при чому лиха нота з української мови не має впливу на перехід ученика до вищої кляси, а ученики „польського походження" взагалі необовязані вчитися української мови. Річ ясна — таке явне нехтування української мови приносить тільки шкоду і з українського становища булоб краще, якщо міністр Добруцький був би взагалі не видавав дотичного розпорядку, який і так наробив був стільки непотрібного шуму серед істинно патріотичної польської братії. Признання права прилюдности 3-ом українським приватним ґімназіям не може навіть в тисячній части зрівноважити тої кривди, яку заподіяно українському народові польонізацією усього всенароднього українського шкільництва по той бік „сокальського кордону".

Такий стан не дасться вже там довше утримати. Українське населення на Волині, хоча незвичайно загулюкане і стероризоване, стає чимраз відважніше до активної боротьби за свою рідну школу. І так:

Чарухівська громада (ґміна) луцького повіту запротестувала проти утраквізації тамошньої школи в той спосіб, що родичі перестали посилати своїх дітей до зутраквізованої школи. Очевидно, прийшли репресії, бож в Польщі обовязує шкільний примус. Кругло 1300 громадян покарано арештом за непосилання дітей до школи. Одначе не було фізичної змоги такого великого числа горожан помістити в арешті, тому воєвідство знесло ті кари.

В Милостові рівенського повіту рівнож запротестували батьки в подібний спосіб проти утраквізації тамошньої школи. Шкільна влада вдалася в переговори і змінила наділених польських учителів українськими, та української мови навчання впровадити не хотіла. У відповідь на це громадяни спровадили собі 2 приватних українських учителів, які поки-що ведуть там збірні лекції по українськи.

Як активний протест проти польонізаційної системи засновують громадяни і далі свої українські приватні школи згладно збірні лекції. І так повстала українська приватна школа в Рівному і Сергіївці, а зб. лекції в Гуменниках, Макотертях і других громадах.

До боротьби за українську школу стають самоврядні тіла: громадські ради та повітові соймики.

Взагалі українське громадянство Волині більше дорожить своєю рідною школою, як це ми собі уявляємо. Тільки досі ця боротьба за своє рідне шкільництво не була плянова і сконсолідована, а більше доривочна.

В надходячому сезоні шкільного плебісциту (до кінця грудня кожного року) мають там намір перевести масову акцію в справі вношення шкільних деклярацій за українськими школами. Таку акцію вважають необхідною тому, бо це одинокий правний засіб виказання своєї волі за рідною школою. Вправді угодові кола з парафії покійного Оскілка відраджують переводити шкільний плебісцит, одначе вони не мають ніякого впливу на народ і тому вони не в силі здержати загальної народньої стихії.

Як досі справи стоять — то плебісцитова шкільна акція за українською школою на північно-західних українських землях буде переведена в найширших розмірах. Одначе слід подбати, щоби та акція не була відорвана, а обняла безумовно всі українські землі під Польщею і здвигнула весь український 7-міліоновий народ по цей бік рижської лінії до імпозантної боротьби за свою рідну школу. Впрочім і останній Загальний Зїзд „Рідної Школи" себ-то нотаблів українського шкільництва під Польщею висказався однодушно за всенароднім масовим плебісцитом за українською школою.

Отже від слів слід перейти вже до діл, бо час не жде, а ми не сміємо бездільно втратити найближчого речинця шкільного плебісциту!

Докажім і ми розуміння цієї правди, що справа рідного українського шкільництва є для нас найпильніша і найважніша, та що занедбання тієї справи грозить страшними, прямо необчислимими, наслідками.

Іван Герасимович.

Десять літ „соціялістичного" будівництва у Радянському Союзі.

(На основі доповіді В. Куйбишева).

I.

На останній сесії Центрального Виконавчого Комітету Радянського Союзу, яка відбулася в Ленінграді в другій половині жовтня біж. року, теперішній економічний диктатор Союзу В. Куйбишев дав огляд радянського будівництва за 10 літ і зробив його підсумки. Доповідь Куйбишева цікава для нас тим, що ця авторитетна особа при всім своїм старанні представити в якнайкращому світлі наслідки „соціялістичного" будівництва в Радянському Союзі мусіла торкнутися також хиб цього будівництва, і хиби ці показалися такі великі й страшні, що зовсім проковтнули так звані „здобутки".

В першій частині своєї доповіді Куйбишев у перебільшено темному світлі малює стан промисловости й сільського господарства бувшої Росії перед вибухом революції. По його словах в часі вибуху жовтневої революції по селах майже не залишилося мужеської сили, поля були необроблені, худоба була знищена. На фабриках і заводах майже не лишилося кваліфікованих робітників. Кожний, хоч трохи знайомий зі станом народнього господарства бувшої Росії в жовтні 1917 р. мусить признати цю характеристику Куйбишева невірною. Та він і сам на ній не настоює й не подає ніяких цифр; вона потрібна йому лише для [illegible] ефекту підчеркнути серед яких тяжких обставин московський пролетаріят героїчно зважився взяти диктатуру в свої руки й яких блискучих успіхів він досяг за десять літ виконування цеї диктатури.

Для нас далеко цікавіша дальша частина доповіді Куйбишева, де він подає цифри про той страшний занепад всього господарського життя, який стався безпосередно після жовтневої революції, коли московські комуністи були ще справжніми комуністами, коли робітнича кляса справді виконувала диктатуру, коли по рецепту Карла Маркса вони руйнували державу, як пережиток буржуазного ладу, і заводили відразу „соціялістичний лад" декретами про націоналізацію всього приватного майна, як по містах, так і по селах. Очевидно п. Куйбишев ні словом не згадує про добу діяльности комуністичної партії — він уважає за відповідніше валити все виключно на громадянську війну. Ми пригадаємо лише, що в роках, в яких Куйбишев тепер констатує страшенний занепад всього народнього господарства, більшовики твердили, як твердять і тепер, про його зріст і розвиток під їх пануванням і ставили під стінку кождого, хто насмілювався не погоджуватися з ними.

А в роках 1919—1920 по авторитетному свідоцтву Куйбишева, продукція промисловости не перебільшувала 20 прц. передвоєнної норми, а деякі галузі промисловости зовсім завмерли. Число робітників зменшилося майже вдвічи — з 2,400.000 до 1,270.000 чол. Заробітна плата в 1919 р. становила лише одну четверту частину передвоєнної заробітної плати. Зменшилася також продуктивність праці робітників. Замість 2.138 карб. річного виробу продукції на одного робітника перед війною, в 1920 р. припадає лише 467 карб. Транспортовий обіг виносить заледви 23 прц. передвоєнного. Засівна площа сільського господарства зменшається на 32 прц., а його гуртова продукція на 40 прц. Скотарство зменшається на 40 прц., а засівна площа технічних культур зменшається в 12—16 разів.

Такі були наслідки, каже Куйбишев, громадянської війни. А ми кажемо — такі були наслідки „негайного заведення" соціялістичного ладу по рецепті тодішніх комуністів, які ще були марксистами, й викликаного цим „соціялізмом" збройного опору селянства.

„В момент найбільшого занепаду продукційних сил країни,— каже Куйбишев, — ґеніяльний Ленін висунув, як плян економічного відродження, нову економічну політику".

На жаль, Куйбишев не схотів сказати, в чому саме полягав плян ґеніяльного Леніна, й чому він проголосив дурницею всі попередні теорії комунізму. А плян цей був зовсім простий, зовсім не ґеніяльний і вже в ніякій мірі не комуністичний. Побачивши повний крах комуністичної теорії при її переведенні в практиці, побачивши, що комунізм за два роки свого панування майже знищив усю робітничу клясу й грозив швидкою загибіллю комуністичній партії, Ленін для вратування комуністичної партії й її диктатури почав замість „соціялізму" заводити звичайний буржуазний і на принципах буржуазної економії заснований державний капіталізм в сполуці з приватною торговлею й приватним капіталом. Цьому зворотові Леніна й завдячують комуністи те, що вони досі могли задержатися при владі, хоч зате перестали бути комуністами, а зробилися „ленінцями".

І дійсно, нова економічна політика з її принціпом державної господарки, й допущенням до господарської діяльности приватної ініціятиви, дала більшовикам, а на ділі живим силам народів Радянського Союзу, хоч маленьку спромогу налагоджувати зруйноване господарське життя. Змальованню цих здобутків нової економічної політики й присвячує Куйбишев дальшу частину своєї доповіді. Вона цікава для нас тим, що мимохіть знову авторитативно стверджує всю непоказаність здобутків і цеї нової „ленінської" фази будування соціялізму. Так наприклад, число робітників зросло на 2 прц. в порівнанні до передвоєнного, а загальний виріб продукції на 6 прц. Засівна площа сільського господарства майже дійшла до передвоєнного стану. Але про вартість продукції сільського господарства Куйб. очевидно волів не згадувати. Зате признається він, що стан державного будженту весь час не давав змоги робити потрібні асиґнування на залізничий транспорт, і лише в р. 1926—27 основний капітал залізничого транспорту має приріст в 1.4 прц. Мало що краще стоїть справа з основним капіталом промисловости взагалі. В р. 1924-25 приріст основного капіталу виносив 0.5 прц., в р. 1925-26 — 27 прц., 1926-27 — 9.8 прц. Ліпше в порівнанні з передвоєнним часом представляється справа добування торфу, нафти, електрики, сільсько-господарських машин і машинобудівництва взагалі. Та всі відповідні цифри, які наводить Куйбишев тратять в наших очах свою вагу, бо супроти дальших його висновків вони виказують лише ненормальний і хоробливий стан радянської промисловости. І так, Куйбишев, насамперед констатує, що радянська індустрія дає вироби по дуже високим цінам, наслідком чого товари лежать змагазиновані на складах, не зважаючи на величезний товаровий голод населення. Далі, показчики промислових цін весь час стоять вище від показчиків сільсько-господарських цін. Це значить, що економічно держава й місто страшенно вижискують село. Наслідком цього затримується економічний розвиток села. Такий факт стверджує й Куйбишев, обговорюючи справу безробіття й браку сировини для радянської промисловости.

„Одно з тяжких явищ нашого господарського життя, — каже він, — це безробіття. Число робітників, що працюють на підприємствах промисловости, у нас рік-у-рік збільшується, **та ще швидше збільшується число незанятих робочих рук**".

А трохи далі:

„Одна з найтяжчих недуг нашого господарства — низький стан сировинної бази промисловости: розвиток кількох галузей нашої промисловости затримується через відсталий розвиток сировинної бази. Ми в галузі постачання промисловості бавовни, шкіри, вовни все ще залежимо від закордонного імпорту, хоч і маємо величезні природні багатства".

Обидва ці лиха — безробіття й брак сировини пояснює Куйбишев загально „проклятою спадщиною колишнього панування поміщиків і капіталістів у нашій країні", „проклятою спадщиною царської політики в царині сільського господарства". Але це, на нашу думку, занадто загальне пояснення, яке нічого не пояснює, бо ми знаємо, що перед війною промисловість не лише забирала значну частину робочих рук з сіл, а їй ще було замало робітників. А сільське господарство в умовах більшовицького режиму й не може успішно розвиватися, бо з одного боку держава занадто визискує селянство (яскравим прикладом, як великий є цей визиск, є постанова Ц. Вик. Комітету з нагоди 10-ліття революції звільнити від сільсько-господарського податку крім уже звільнених 25 прц. селянських господарств додатково ще 10 прц. господарств), а з другого боку замало дбає про розвиток сільського господарства. Адже сам Куйбишев усупереч своєму твердженню про низький розвиток сільського господарства, декретує:

„треба забезпечити такий розвиток великої промисловости, що перетворював би її на гегемона проти сільського господарства".

З цього ми бачимо, що більшовики й надалі хотять ставити сільське господарство на другий плян, а це значить що в Радянському Союзі й далі пануватиме безробіття, брак сировини, нездорові відносини в промисловости й неекономічне господарювання природними багатствами й працею країни — себто в порівнанні з буржуазними країнами — страшна убогість всіх верств населення.

Ми лишаємо на боці пророцтва Куйбишева про дальші перспективи будування соціялізму, промисловости, сільського господарства і т. д. в Радянському Союзі — бо сказано: „блаженні вірують". Зате наведемо ще його авторитативну характеристику добрих і лихих сторін радянського устрою, як такого. На наше превелике здивування Куйбишев бачить в радянському ладі дослівно лише **одну добру сторону** — можливість „зносити максімум планування в народнє господарство". Зате лихих сторін і хиб аж забагато:

„Ми ще досі не навчилися планувати. Нам бракує ще справжньої доброї ...ової дисципліни. Ми ще не навчилися раціоналізувати те промислове ...ння, що ми його маємо. Тут ...тування, що ми його маємо. Тут ... слід багато дечого запозичити ... метод господарювання по капіталістичних країнах. Задубілість, зарозумілість, комуністична пиха, нехтування ... технікою, невміння використовувати сировину, паливо, невміння раціонально організувати робочу силу. Наше будівництво надмірно дорого коштує. Ми ще й досі спостерігаємо недбайливість та невміння берігти трудову народню копійку".

А після цеї, ми сказали би, білогвардійської характеристики радянського режіму на 10-му році його істнування, ... Куйбишев дає такий висновок і підсумок 10 літам більшовицької господарки:

„Перед нами відкривається новий період розвитку народнього господарства. Як щодо останнього часу ми мали деякі матеріяльно-технічні ресурси, то тепер ці ресурси вичерпано".

Висновок, на нашу думку, цілком щирий і відповідаючий правді.

А щож лишається на майбутність? — „Будувати соціялістичне суспільство", — відповідає п. Куйбишев. — Виробити плани, не вміючи плянувати — відповідаємо ми.

Ми постаралися докладно подати зміст висновків Куйбишева про результати радянського будівництва. Ми бачили, що доповідь була незвичайно вбога фактичним матеріялом, але досить багата вбійчими замітками про радянський режім. В дальшій статті ми подамо огляд критичних заміток до доповіді Куйбишева, зроблених представниками окремих членів Радянського Союзу.

Іван Калинович.

В понеділок, 14. ц. м. львівська громада ...вела на місце вічного спочинку Івана Калиновича, передового українського бібліографа, визначного громадського робітника і помітного політичного діяча.

Зійшов він з цього світа ненадійно, в молодому віці, бо 43 році життя. На ширшу арену виплив він у воєнній і післявоєнній добі життя. Склавши семинарійну матуру, Покійний став почтовим урядовцем. Довгі ...а сповняв обовязки в почтовому уряді в Бориславі. Та нудна праця урядовця його не вдоволяла. Його тягнуло до кипучого життя, на ширшу арену. Свій виступ на ширшу громадянську ділянку розпочав Покійний від зацікавлення літературою. Пробував дещо писати і перекладати. При помочі бориславських громадян заснував в 1918 р. „Вселітню Бібліотеку", в якій появилося кілька цінних випусків. Та найвідповіднішою ділянкою його діяльности була бібліографія. Тут його заслуги справді великі. Можна сміло твердити, що Іван Калинович в ряді українських бібліографів стоїть на першому місці, хоч своєї бібліографічної праці не вдалось йому завершити таким твором, як Іван Омелянович Левицький. Власними скромними засобами стягав Покійний книжки, навязував звязки, вів широку переписку збирав матеріяли, комплетував заграничні бібліографічні видання, з любовю і посвятою віддаючись наміченій ...ції. Колиб наші відносини дозволили були поставити Покійного на відповіднім місце в бібліотеці, то він при своїй працьовитости міг віддати українській науці ...ні прислуги. На жаль, поступити мо... відірвали Покійного від бібліографічного столика і кинули цю цінну людину, до ...ж нерівного характеру в крутіж політичних пристрастей.

Після перевороту в 1918 р. Покійний ...дає свою урядову посаду, наближується ...Вітика, декларується соціялістом і ...є керуючою особою в нафтовому комісаріяті в Дрогобичі. Опісля йде з армією за Збруч і там як задекларований соціяліст веде боротьбу проти галицької диктатури. В ...ому часі належить він до ярих „петлюрівців". Як „петлюрівець" виїздить до Відня після кам'янецької катастрофи. В короткому часі він поступає далі в „кристалізації" свого світогляду. Зійшовшись з кружком Винниченка, він стає українським комуністом (укапістом) і входить до редакції „Нової Доби". Поїздка Винниченка на Радянську Україну і досвід, добутий ним при бочі Радянського, звірюють і Калиновича. Коли ...ями, якими він розпоряджав, вичерпались, вертає до краю і поселюється в Золочеві. Там на протязі кількох літ працює в українських установах: „Просвіті", „Рідній Школі" й ін., продовжуючи свою бібліографічну працю. Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові іменує його своїм звичайним членом.

Та по кількох літах праці на золочівському ґрунті, розходиться він з місцевим громадянством, входить з ним у важку неперебірчиву боротьбу і перекидається знову на політичну ділянку. Колиж „Сель-Союз" обєднався з партією „Народн. Волі" в „Сель-Роб", він декларується сельробівцем і стає одним з головних його керманичів у характері редактора сельробівського офіціоза „Наше Слово". На цьому становищі повів Покійний неперебірчиву боротьбу з українським національним табором. В розгарі цеї боротьби застукала його ненадійна смерть. А шкода, бо при змінности характеру Покійного можна було сподіватись його повороту з політичних манівців на ділянку бібліографічно-наукової праці, де почував він себе певно і де він міг принести позитивну користь українському громадянству.

МАРКС І ШТРЕЗЕМАН У ВІДНІ.

Відень, 14. листопада 1927.

До Відня приїхав нім. канцлер Маркс і мін. закорд. справ Штреземан. Оба були на авдієнції у канцл. Зайпеля і през. республики Гайніша.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У ДАНЦІГУ.

Данціґ, 14. листопада 1927.

Вибори до данціґського сойму принесли побіду соц. демократам, а ослабили значно нім. націоналістів. На поодинокі партії припадає: соц. дем. 42 (30), нім. націоналісти 25 (33), центр 18 (15), комуністи 8 (11), ліберали 4 (8), поляки 4 (5), нац.-ліберали 5 (0), нім.-данціґська нар. партія Блявієра 7 (6). Решта припадає на інші менші партії. Разом віддано важних голосів 182.704 на 214.703 управнених до голосування.

АТЕНТАТ НА Б. ПРЕЗИДЕНТА МЕКСИКУ.

Льондон, 14. листопада 1927.

Коли бувш. президент Мексику Обреґон їхав на боротьбу биків, кинено на його авто бомбу. Відломок бомби зранив Обреґона в лице. Товариші Обреґона зранили двох людей, що кинули бомбу. Крім тих арештовано третього виновника.

ФРАНЦ.-РУМ. ДОГОВІР.

Париж, 14. листопада 1927.

Після трактату з Югославією Франція заключить військовий договір з Румунією. Пенлеве поїде до Букарешту.

ДОМАШНЯ ВІЙНА В КИТАЮ.

Льондон, 14. листопада 1927.

Після втечі ген. Танґ-Сенґ-Чі дезертири і правильне військо грабило в Ганкові крамниці і мешкання. Погром був такий страшний, що всі старання тимч. властей, які ждуть військ із Нанкіну, були даремні. Місто заняв переходово ген. Чо-Чеін, заст. Танґ-Сенґ-Чі. В кит. дільниці вибухла пожежа. Воєнні японські кораблі висадили відділ піхоти маринарки. Франц. концесії пильнують відділи анамітів. Англ. кораблі на ріці Янґ-Це не висадили досі відділів маринарки.

ДВА НОВІ ВЛОМИ.

Львів, 14. листопада 1927.

Після влому в Центросоюзі львівські вломники старалися вломити до Виховавчого Заведення при вул. Золотій ч. 10. Вломників сполошив керовник заведення. За вломниками пустився доворець; вони стріляли до нього. При вул. Сонішній ч. 42 вломилися злодії до крамниці Гербста, відки забрали: 150 пар штанів, 60 мужеських одягів, 100 діточих одягів, 15 маринарок і 10 курток. Таку добичу мусіли злодії відвезти фіакром або автом.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·87·00—8·87·50, канадійський долар 8·85·00—8·85·50, корони чеські 0·26·26—0·26·75, австрійський шилінґ 1·25·00—1·26·00, рум. лея 0·05·25—0·05·75, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·00—1·71·50, англійський фунт 43·00—43·50, німецька марка 2.11·50, данціґський гульден 2·17·82, червінець 30·25—31·10.

Золото: 20 кор. 36·40—36·75, 20 франків 34·20—34·40, 20 марок нім. 42·40—42·70, 10 рублів рос. 46·50—47·10.

Срібло: кор. австр. 0·66·00—0·66·50, 5 кор. австр. 3·45—3·50, фльорен австр. 1·72—1·75, рублі рос. 2·85—2·90, копійки за рубель 1·42—1·45.

Збіже.

Пшениця двірська 46·25—47·25, пшениця селянська 44·50—45·50, жито 37—38·25, ячмінь бровар. 38·00—40·00, ячмінь на мливо 33·50—35·50, ячмінь пастівний 31·00—32·00, овес 34·00—35·50, кукурудза румунська 31·50—32·00, бараболі рафовані 6·50—7·25, фасоля біла 45—55, фасоля колірова 53·50—55·50, горох півікторія 62—72, горох полевий 40—50, бобик 34·50—35·50, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 36·25—37·50, льон 63·00—66·00, ріпак озимий 61·50—62·50, мука пшенична 40-проц. 81·82—82·00, мука пшенична 50-проц. 76·00—76·50, мука житня 65-проц. 59·00 грисік кукурудз. 52—53, мука кукур. 34·75—35·75, отруби житні 24·25—25·00, отруби пшеничні 24·50—25·00, крупи гречані 73·00—74·50, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 62—66, конюшина червона 270—300, мак синій 115—135, мак сивий 85—105, мішки ютові, нові 1·70, мішки уживані 1·50—1·60.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

З театру.

(„Зачароване Коло", драмат. поема Л. Ридля).

З великим недовірям ішли до салі Музичн. Інституту на премієру песи Ридля ті, що бачили колись цю песу на польській сцені або знали її з книжки. Вона потрібує вибагливої обстановки і небуденних артистів. Тим приємніше було враження скептичних глядачів уже від першої дії. Ця перша зовсім нелегка премієра „Коопер. Українського Театру" під дирекцією Й. Стадника, випала багато краще, ніж можна було сподіватись.

У першій мірі око спочивало мягко на обстановці, що єднала собі глядача дбайливістю та свіжістю. Декорації арт. Боровика наскрізь художні, вміло підібрані, а навіть іноколи привабливі. Всі ролі песи розділені яко мога краще. Завзятого та гордого воєводу грав з експресією п. Бенцаль; пані Кривіцька створила з мельничихи повну темпераменту постать, яка могла сміливо найтись на найбільшій, столичній сцені. П. Ярема доказав учора, що в силі передати талановито навіть чисто драматичну ролю, яка так далеко відбігла від його фарсових роль в оперетці. П. Боровик був дуже інтелігентним шляхотським чортом, дискретний у рухах, повний вислову в очах і злобній усмішці. Дуже важке завдання взяла на себе п-на Крихівна, вельми інтелігентна артистка, граючи „дурного Мацюся", ролю яку на польських сценах призначають найбільшим артистам; бідному пастушкові бракувало в її інтерпретації рисy придуркoвaтости і трохи ліризму. П-на Стадниківна створила тип наївненької, сентиментальної панночки без найменшого закиду. Пан Кривіцький як рубач був зовсім живою людиною, а в сцені на підпитку і в смертельнім жаху — знаменитий. П. Стадник був таким самим живим лісовим чортом, а п. Рубчак самою своєю маскою творив „маєстатичний" настрій.

Єдиний докір на адресу деяких акторів: могли були краще вивчити текст своєї ролі. Правда, що песа писана віршом є без порівнання трудніша від прозової. При цьомуж перекладові чудової поеми Ридля бракує чимало до його багацтва, легкости та співучости; а це вже не вина артистів.

Жаль, що песа, наче по непорозумінню, попала на недільну виставу, яка збирає звичайно своєрідну публику, приготовану на щось веселого. У деяких трагічних моментах чути було між авдиторією щирий сміх, що плив із своєрідного розуміння драматичної ситуації. Комічні сценки вплетені у трагедію збирали найгустіші оплески на знак, що з таких повинна складатись уся песа. Можна лякатись, що у найблищу суботу, коли „Зачароване коло" піде вдруге, більшість авдиторії знову складатись буде з аматорів веселої оперетки. Хіба, щоби наше поважніше громадянство зважилось поглянути на фантастичну драму, а жертвою для свого гумору і з самої цікавости, чи справді наш скромний театр у силі дати собі раду з такими песами.

М. Р.

НОВИНКИ.

— **До львівського громадянства.** Деякі артисти з групи „Кооператива Український Театр", що приїхали з виставами до Львова, звертаються з проханням до львівського громадянства дати їм по змозі захист на час їх побуту у Львові. Ціна готелевих кімнат така висока, що при дуже скромних платах наших акторів, оплата готелю є для них катастрофою. Наші багатші громадяни могли би без великого клопоту піддержати стару традицію з тої недалекої доби, коли актори ставали рідними гостями в українській родині, навіть незаможній. Цей гарний звичай істнує ще й досі на провінції, де наші свідомі громадяни, розуміючи вагу народнього театру, відчиняють перед артистами ворота своєї гостинної хати, приймаючи їх як гостей. Тільки завдяки цій гостинности наш театр може пробиватись серед скрутних обставин. У Львові наші актори навіть не рахують на безплатне приміщення а радо заплатять за кімнату по загально принятих цінах. Усі, що мали би в своїй хаті вільний куток, а хотіли би прийти з допомогою нашим артистам зволять подати свою адресу та свої умовини на адресу „Кооператива Український Театр", Руська 18, II. п.

— **Сніг.** Три останні дні виступали о дин по однім як представники трьох рівних „пір" року. Ще три дні тому мали ми зовсім літню погоду. Уночі почав падати дощ, безнадійно одноманітний, до самого ранку і перемінив землю та небо у відомий осінній красвид. На третій день узяв уночі мороз і на ранок земля вкрилась легкою наміткою снігу. За гострим вітром прийшов сухий мороз. У мент, коли це пишемо, маємо на дворі справжній зимовий день. Як довго потріває ця зима не знають навіть метеорольоги.

— **Влом у „Центросоюзі".** У звязку з касовим вломом, про який вчора донесли часописи, дістаємо повідомлення, що розбиті каси Центросоюза були обезпечені від влому на 20.000 зол., а щодо вартости самих кас на 1.100 зол. в Асекураціоні Женерале так, що ціла шкода була вповні обезпечена. Влом зробили люди, які на сам вид гривен і інших українських грошей перехованих у касі, попали в таку лють, що подерли їх на куски, може скажені ще й тому, що не могли ними піддержати свое легке життя.

— **Велика пожежа.** У доповненні до звістки про пожежу в Уличні, дрогобицького пов. з дня 8. ц. м. пишуть нам: згоріло 81 господарств, 65 будинків зі всім господарським добром, а почасти і з живим інвентарем — вартости приблизно 250.000 зол. В огні згинуло двоє дітей 8-літний хлопець і 5-літня дівчинка. Пожежа повстала в часі, коли люди були в церкві на Богослуженні, а сильний вітер був причиною його катастрофального поширення. Причиною нещастя має бути куріння хлопцями тютюну в стодолі, господаря Андрія Черепушака. На ратунок прибули люди із сусідних громад, як Манастирця, Волі Довголуцької і Гассендорфу з сикавками і їм головно належить завдячити, що пожежу злокалізували, бо самі уличняни виявили мало енергії в ратунку, крім кількох одиниць. Дивне, що таке велике село, а не має навіть власної сикавки до гашення вогню! Взагалі годиться пригадати, що свого часу основане і зорганізоване пожарниче тов. „Луг" влада розвязала, а на внесений рекурс досі нема відповіди.

— **Рекорди.** Є звістки, що з нагоди 10-ліття радянської влади вона випустить на волю 125.000 вязнів, з яких 75.000 вже звільнено. Більшість між ними злочинці. — Бувш. співак цісарської опери в Берліні Альберт Найман розіслав по домах своєї дільниці листи із запрошенням на концерт, який він приготовлює „на подвірю свого дому. Він не має посади і не може найняти салі, де міг би співати отже вибирає професію вуличного співака. — За прикладом молодого російського емігранта Олександра Зубкова, що оженився з 60-літньою сестрою кайзера, хотів піти 18-літній крамничний помічник в франц. містечку Рошфор і освідчився 77-літній вдові. Старушка згодилась і стала славною, прославивши на один день імя свого сміливого мужа Бутона себто Гуданка. У містечку зібралось стільки народу поглянутись на це видовище, що треба було покликати відділи поліції та жандармерії, які таки ніхто не помогли. Юрба прорвала ланцюг, вдерлась до магістрату, де був шлюб і винесла на руках пару новоженців при загальнім реготі.

— **Літературний куток.** „Красная Газета" повідомляє, що на цвинтарі в Ленінграді, де лежать письменники, т. зв. „Літературних мостках" вода з каналів підмила чимало могил: найбільше зни...

шев могила Костенярова. — У Цюріху признали вперше нагороду „Готфріда Келлера“ у сумі 6000 фр. західно-швайцарському письменникові Ш. Ф. Рамуа, що має нині 50 літ і пізно почав писати. Його повісти належать швайцарський побут із великою драм. силою. — Відкрили майже рівночасно рукопис двох відомих пес: Ібсена „Комедії кохання“ в її першій редакції і рукопис пеєи Уайльда „Падуанська княжна“, написаної для артистки Мері Андерсон, яка відмовилась узяти в ній участь; пєса не була досі виставлена. — Бернард Шов працює над історичною драмою, якої героєм буде Олівер Кромвель. Шов сподіється, що це буде перший його твір, про який не будуть але говорити... в Англії.

— **Альохін—Капабланка.** Становище турніра таке: 4 виграних Альохіна, дві Капабланки, 20 розіграних партій. Останні партії дають знавцям підставу до висновку, що на майбутнє в міжнародніх шахових змаганнях незвичайно важко буде оминути самих розіграних, якщо один із грачів не буде опутаний фанатичною думкою ініціативи.

Навіть не бачучи кожна жінка хапає за туалетне мило

Lukaschika

— **Світова всячина.** Джільберт Паркер представник для переведення нім. репарацій по пляну Доза приготовляє рішучий меморіял. — Англ. робітнича партія поставила у парляменті внесок, щоби висловити урядові недовіря у звязку із важкою крізою у вугленім промислі. — У Портсмут закінчили будову підводної лодки для Сполуч. Держав: найбільшої, яка істнує, на 8 офіцирів і 80 моряків. Льойд Джордж вибрався в подорож до Бразилії. — У Брюсселі зібралась оригінальна демонстрація: 150.000 осіб, власники готелів, ресторанів, каварень, театрів, кін і всі зайняті в цих підприємствах протестували проти закону, що наказує зачиняти ці підприємства не пізніше як у 1 год. уночі. — За другу половину листопада померло в Парижі 1.011 осіб; на 24 осіб менше середньої цифри за останні роки. — Муж летунки Рут Ельдер, заявив прилюдно, що він не дозволить своїй жінці вдруге летіти через океан; те саме заявила жінка Левіна, який таки полетів. — Берлінська поліція шукає за князем Гогенльоге-Ерінген за ріжні ошуканства. — У звязку із панікою на берлінській біржі, застрілився австр. спекулянт Зіґель. — Тіло провідника мексиканських повстанців ген. Гомеза, розстріляного федеральними військами, похоронили в Мексику, без інцидентів.

— **Справлення помилок.** У статті „Українські памятки у Відні“ („Діло“, ч. 255) видруковано помилково, що послом царя Олександра у Відні й заступником Росії на віденському конгресі був гетьман Розумовський. Має бути: український гетьманич (третій син останнього гетьмана України Кирила Р.) Андрій Розумовський.

— **Освітній Зїзд у Рівному.** З огляду за невірну інформацію подану мабуть помилково в ч. 265 „Діла“ з 15. XI. 1927 про Освітній Зїзд в Рівному, бультоби референтом 3. точки „Шляхи до задоволення потреби у „Рідній Школі“ мав бути п. Іван Герасимович, повідомляється, що ухвалою Президії Головної Управи „Рідної Школи“ ще з 4. жовтня 1927 був призначений на референта п. **Лев Ясінчук.** Тому, що нема причини до зміни попередньої ухвали повідомляємо, що референтом тої справи остає п. Лев Ясінчук. — Головна Управа „Рідної Школи“: І. **Конорудз,** голова, **М. Струтинський.**

Театри.

„**Коопер. Український Театр**“ під дирекцією І. Стадника (вул. Шашкевича).
15-го „Король кави“, оперетка на 3 дії Мілера, в новій постанові.
17-го „Кохання“, пєса Вільґанса.
19-го „Зачароване коло“, Л. Ридля.
Початок 7·30 вечером.

Міський великий театр. 15-го „Тоска“, опера. Виступ славного російського тенора Смірнова.
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новосці“, 15-го „Найкраща з жінок“, оперетка.
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палес“: „У сьомім небі“. — „Лев“ і „Апольо“: „Грач у шахи“.

Відозви й комунікати.

До відома українських адвокатів.

Сходини Самбірської і Дрогобицької Делеґатури відбудуться в Самборі дня 20.XI. 1927 в год 11-ій передполуднем в льокалі „Народньої Торговлі“ (Ринок) з отсим денним порядком: 1) Отворення сходин. 2) Справоздання Самбірської і Дрогобицької Делеґатури. 3) Справа злуки Делеґатур і вибір делеґата. 4) Реферат тов. д-ра Домбчевського: „Організація С.У.А. і фахова преса“. 5) Реферат тов. д-ра Старосольського: „Огляд українського права“. 6) Внески і запити. Участь членів згл. адвокатів і кандидатів адвокатури самбірської і дрогобицької округи обовязкова. Товаришів стрийської округи на сходини запрошується.

Дня 20. листопада 1927 р. в год. 10. рано відбудуться сходини українських адвокатів станиславівської і коломийської округи в салі Т-ва „Українська Бесіда“ в Станиславові, вул. Ґолуховського ч. 20, на котрі всіх адвокатів українців тих округ запрошують Делеґатури „Союзу Українських Адвокатів“. На сходинах реферувати буде д-р Маріян Глушкевич зі Львова про сучасний стан карного права в науці і законодавстві. Поза тим будуть також обговорені професійні справи адвокатського стану і послідує вибір делеґата С.У.А. на станиславівську округу.

Обіжник.

до всіх філій й читалень Т-ва „Просвіта“ в краю в справі вибору відпоручників на Загальні Збори Товариства „Просвіта“ у Львові.

Дня 26-го грудня 1927 відбудуться Звичайні Загальні Збори Товариства „Просвіта“ у Львові. По думці § 18 статуту право участи в Зборах з рішаючим голосом мають: крім членів Головного Виділу голови філій або їх заступники на випадок перешкоди обох, відпоручник філіяльного Виділу), почесні члени Т-ва, відпоручники звичайних членів Товариства (вони є також членами даної філії „Просвіти“, в районі якої мешкають) і відпоручники читалень.

Всі вище згадані є управнені до участи в Зборах з правом пасивности і активности. Одні тільки відпоручники читалень не мають права пасивного вибору, значить не можуть бути вибраними, коли не є одночасно членами Головного Товариства. Відпоручники членів філій мусять бути членами Товариства „Просвіта“, а тим самим і філії, в районі якої мешкають (належить звернути увагу на вирівнання членських вкладок). Відпоручники читалень мусять бути дійсними членами читальні.

Передавання повновласти на особи, котрі мешкають поза місцевостю читальні, недопустимі.

Відпоручників членів Товариства „Просвіта“ вибирає скликаний в тій ціли надзвичайний філіяльний Збір по одному на 50 членів, які мешкають в районі даної філії. Кожда надвишка над 50 дає право до вибору одного відпоручника більше. Кожда читальня вибирає без огляду на число її членів одного тільки відпоручника.

Пригадуючи ті постанови статуту взиває Головний Виділ філіяльні і читальняні Виділи, щоби вони після одержання цього обіжника зарядили негайно скликання надзвичайних Зборів членів задля вибору відпоручників (про скликання Зборів не треба повідомляти староства).

Імена і прізвища вибраних відпоручників зі заподанням професії кождого відпоручника з осібна належить подати найдалі до 30-го листопада ц. р. до відома Головному Виділові разом з точним відписом протоколу зборів, на котрих вибрано відпоручників.

Головний Виділ виготовить для відпоручників спеціяльні повновласти і вишле їх кождому відпоручникові разом з леґітимацією на одержання білєтової знижки їзди залізницею. Звертаємо увагу, що вступ на салю, а тим самим і право участи в Зборах будуть мати лише ті відпоручники, які викажуться при вступі на салю нашими повновластями. В дні Зборів повновластей не будемо видавати. Так само карти білєтової знижки вишлемо тільки відпоручникам.

Ближчі подробиці про місце Зборів та про порядок нарад подасть Головний Виділ всім до відома оповістками в часописах.

Кількість філіяльних відпоручників подано кождій Філії до відома осібним письмом.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

(З осібна пригадується справу звідомлення. Крайна пора, щоби читальні і філії виповнили й їх переслали до розпорядимости нашої канцелярії.

Канцелярія Просвіти“.

Лист до Редакції.

ВПов. Пане Редакторе!

Будь ласка помістити в „Ділі“ таку заяву:

Заявляю, що поголоски про зміну моїх політичних поглядів і партійної приналежности є нікчемною видумкою злобних людей і що я надалі є членом „Українського Національно-Демократичного Обєднання“.

Броди, дня 12. листопада 1927.

Володимир Рудницький,
заступник нотаря в Бродах.

☦ Посмертні згадки.

Льоня найдорожча донька Марії і Василя Пожажаків заснула дня 5. листопада 1927 в 5-ій весні життя. Похорон відбувся дня 6. листопада ц. р. в Тустановичах. 923

ОПОВІСТКИ.

Повітовий Комітет УНДО в Снятині повідомляє, що повітовий народній зїзд організаційний відбудеться в пятницю дня 18. листопада 1927 в 1-шій год. попол. в салі „Української Міщанської Читальні“ в Снятині з таким денним порядком: 1) Отворення зїзду. 2) Вибір президії зїзду. 3) Реферати відпоручника центр. комітету УНДО у Львові: а) Про політичне положення українського народу під теперішну хвилю; б) Про політичні й організаційні завдання УНДО. 4) Вибір Повітового Комітету і відпоручників на Народній краєвий зїзд у Львові, 5) Внески і запити. Вступ на зїзд за запрошеннями на основі § 2 закону про збори. Запрошення можна дістати в Комітеті в Снятині. За Повітовий Комітет УНДО в Снятині: *о. Йосиф Проць. о. Ілля Оленчук.*

Заява. Заявляю отсим, що не підлежую замітів проти п. К. Тимульского, надрукованих в ч. 14 „Покутського Слова“ з 3. IV. 1927 в рубриці дописів. — *І. Могильницький,* б. відп. редактор 929

III. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Медична Громада“ у Львові відбудуться в неділю 20. XI. 1927 в год. 9. в салі XIV. в будинку старого університету при вул. св. Миколая. Порядок нарад: 1) Отворення зборів, 2) Відчитання протоколу, 3) Звіт виділу. 4) Звіт контр. комісії і уділення абсолюторії. 5) Вибір нового виділу, 6) Реферат, 7) Внески і запити. — Львів 12. XI. 1927. — За виділ: *Б. Макарушка* голова, *П. Панкевич* секретар. 921

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.